

KIS TRAP

ÓZIKE AZ ERDŐBEN. (lásd 391. l.)

ELBESZÉLÉSEK A KANDALLÓ MELLETT.

VI. — A fekete galamb.

(Vége.)

UGYANCSAK fáradságomba került megszerezni a galambot,“ szolt Béla. „Erzsók néni nem volt otthon, a kapu meg be volt zárva. Átmásztam a kerítésen s nagy nehezen végre feljutottam létrán a galambduczhoz s megfogtam a galambkát. Itt van, ni.“

„De szabad-e elvinnünk a galambot Erzsók néni engedelmével?“ szoltam én.

„Ne félj semmitől, minden rendbe lesz. Holnap majd megadjuk neki a pénzt és ha talán kevés volna neki, majd adhatsz még többet is, ha megkapjuk az ezer forintot.“

„Ugy van; fogjunk hozzá; minden készen van,“ szolt Klára.

„Én nekem nem tetszik a dolog, ha Erzsók néni nem tud róla semmit. Hátha nem akar válni galambjától?“

„Maglehet, de gondold meg, hogy annál fontosabb, ha az atyádat kiségitjük a bajból; majd kibékitjük Erzsók asszonyt.“

Én hát megnyugodtam és azonnal hozzá is fogtunk a munkához. Betettük a galambot a tintás tálba, de ugyancsak vergődött szegényke s mindnyájan erősen fogtuk, csak hogy beszívódjék a tinta a tollzatába. Hanem a galamb mindig vergődött s a tintából többet fecskendett

reánk, mint magára; forgattuk össze vissza a tintában, de sehogysem akart fekete lenni; csak egyes fekete foltok voltak rajta s ez sem igazi fekete, hanem kékes barna, mert a tinta kékes volt. Nem tudtuk, mint tegyük vele.

„Én már tudom, mi lesz jó,“ szolalt meg hirtelen Béla.

„Micsoda? Micsoda?“ kérdeztük.

„Hát csizma-fénymáz, — subiczk“

„Igaz! nagyon jó lesz! Hogy nem jutott hamarabb eszünkbe!“

„Fogjátok a galambot, én majd leszaladok az inához és elhozom a subiczkot.“

Béla kiment, én meg Klára pedig igyekeztünk letartani a tálban a galambot; de magam sem tudom hogy, egyszerre a galamb kisiklott kezeink közül, kirepült a tálból s össze-visz-szaröpködött a szobában, nagy tinta-foltokat hagyva maga után mindenfelé a falon és butorokon. — Sok fáradsággal végre épen megfogtuk, midőn Béla jött a subiczkkal.

„Ezt most feláztatjuk vízben,“ szolt Béla, „aztán szivacsosal bedörögöljük a galamb tollába. Így bizonyosan jó lesz.“

A subiczkot feláztattuk, Katieza hozott szivacsot s mindnyájan subiczkoltuk erősen a szegény galamboeszkát.

Igy a mi galambunk lassacskán csakugyan kezdett fekete lenni s mikor már minden tolla tele volt subiczkkal, Béla azt mondta, hogy legjobb lesz, ha a kosárba visz-szadobjuk s a konyhában a taka-

rék tüzhelyre tesszük jó melegre; ha megszárad, majd szép fekete lesz. Ugy is tettünk.

Legnagyobb gondunk aztán az volt, mit csináljunk kötőinkkel, mert azok tele voltak tintafoltokkal.

„Az nem baj,“ szólta Béla, „eczetel ki lehet azt mosni.“ Majd elhozom az eczetes üveget s aztán kimossuk, megszáritjuk és meg sem fog látszani a tintafolt.“

„Jó lesz. Hát csak hozd el az eczetet, mi addig visszatöltjük a tintát az üvegbe,“ szólta Klára.

Sok bajjal járt a tinta visszautóntása a tálból az üvegbe s jócskán szétöntöttük az asztalra; Klára aztán minden tintafoltot feltörölt kötőjével, mert úgy okoskodott, hogy, ha az eczet kiveszi a tintát akkor már valamivel több vagy kevesebb. — egyre megy. Béla csakugyan előhozta az eczetes üveget, a kötőket beáztattuk a tálba, s aztán eldugtuk az ágy alá, hogy senki se lássa, míg rendbe nem szedjük. Alig hogy ezzel elkészültünk, hívtak vacsorára.

A néninek legelőször is az tűnt szemébe, hogy ujjaink nagyon tintásak, (mert akkor, hogy mostuk és szappanoztuk, nem tudtuk tisztára mosni,) és intett is, hogy jobban vigyázzunk az irásnál. Én nagyon szerettem volna megvallani, mitől olyan feketék kezeink, de nem volt bátorságom és míg e fölött gondolkodtam, egy öreg asszony hangját hallottuk az előszobából.

„Ki az?“ kérdé a bácsi az épen belépő inastól.

„Az öreg Erzsók asszony akar minden áron bejönni,“ felelt az inas.

„Mondtam neki, hogy már késő van, de nem akar tágitani.“

„Ha oly sürgős dolga van, beszélnem kell veled,“ szólta a bácsi és kiment. — Láttam, hogy Béla e szavakra elvörösödött s biz én magam sem igen kellemesen éreztem magamat.

Egy pár percz múlva a bácsi bekialtott: „Béla, jer ide!“

„Én is kimegyek, kedves néni,“ szóltam az asztalnál; „tudom, hogy a galambról lesz szó s meg kell mondanom a bácsinak, hogy Béla értem tette, a mit tett.“

„Miféle galamb?“ kérdé a néni.

„Majd elmondja Klára az egészet,“ feleltem én s kiszaladtam Béával. Ott kint állott csakugyan Erzsók asszony könyezve, s bácsi szigorúan kérdezte Bélától, miért lopta el Erzsók asszony fehér galambját?

„Pedig én úgy szerettem ezt a galambot, ez az én meghalt kis unokámé volt,“ siránkozott Erzsók asszony. „Az ő emlékére tartogattam s ha az emlék nem köt hozzá, szívesen odaadtam volna Béla urfinak.“

„Hozd elő rögtön a galambot, Béla!“ parancsolá a bácsi.

„Oh, kedves papa a galamb nálunk van ugyan, de — feketére van festve; aztán mi nem is loptuk, igazán nem is akartuk; itt van zsebemben a pénz, melyet Érsók néninek akartam adni, de nem volt otthon.“

„Az én hibám az egész, kedves bácsi,“ szóltam én. „Béla az én szá-

momra hozta el a galambot s én elmondom az egészset, csak Bélára ne haragudjék!”

„Majd meghallgatom, mi mondani valód van; de most csak hozd elő hamar a galambot, Béla!”

„De talán mégis jobb volna, ha Erzsók néni ezt a forintot elvenné,”

szólt Béla, előkeresve a pénzt. „Alicenak nagyon, de nagyon szüksége van a galambra.”

„Az mindegy; semmi ok sem ád jogot, hogy mások tulajdonát elvegyük. Hozd elő a galambot rögtön,” parancsolá a bácsi oly szigorú hangon, hogy Béla nem mert többé

„A BABA CSELEKEDTE!” (lásd 390. l.)

ellenmondani s szaladt a galambért. Egy pár perez múlva már visszajött a kosárral.

„Erzsók asszony bizonyosan jobb szeretne fehér galambot s azt könnyen szerezhethé nekik,” szólt Béla.

„De az aztán nem az én kedves kis unokám galambja,” szólt az öreg asszony.

A bácsi felnyitotta a kosarat. „Ez nem az a galamb,” szólt aztán.

„De az, kedves papa, csak hogy befestettük feketére,” szólt Béla.

ÉDES MAMA BETEG. (lásd 395. 1.)

Kivettük a kosárból a galambot : koromfekete volt, s a mi még rosszabb, meg volt halva, megfult a nagy hőségben a takaréktűzhelyen. Szegény Erzsók asszony erre sirva fakadt és keservesen zokogott kedves unokája galambjának halála fölött. Erre aztán én is sírni kezdtem, Béla is sirt és Klára szintén sirva jött ki a szobából.

Végre a bácsi pénzt adott Erzsók asszonynak s midőn ez elment, én elmondtam az egész historiát. Mikor bevégeztem, a bácsi így szólt:

„Lássátok, gyermekek, mily rosszul cselekedtetek! Először is, semmisen mentheti ki Béla tettét, hogy Erzsók asszony engedelmével elvette a galambot. És még ha pénzen vettétek volna is a galambot s be tudtátok volna festeni feketére, nagyon bűnös tettet vittetek volna véghez, ha annak az urnak ezer forintért fekete galamb helyett adtatok volna. Soha se igyekezzetek csalárd, becstelenn módon pénzt szerezni magatoknak. Azt hiszem, nem tettétek volna ezt, ha jobban meggondoljátok.“

Béla és Klára ezután visszatértek a szobába s hozzám így szólt a bácsi:

„Kedves leányom, ne aggódjál többé jó szüleid fölött; nekik nincs már semmi bajuk. Épen ma kaptam édes atyádtól levelet, melyben írja, hogy jó hivatalt kapott s most talán módjában lesz, hogy a bányákat ismét rendbe szedje és így vissza szerezzé vagyonát is. Légy tehát

egészen nyugodt, s a mai esetből tanuld meg, hogy gyermekésszel nem szabad komoly dolgokba avatkozni.“

Én kissé sajnáltam is, resteltem is a dolgot, de aztán lassanként elfelejtettem az örömben, mert nem sokára visszajutottam kedves szüleimhez, kiknek most már semmi bajuk. Ez az én történetem.“

„Nagyon jó, nagyon mulatságos volt.“ szóltak mind a gyermekek.

„És most már nincs is senki hátra, mindenki mesélt,“ szólt Ilona.

„Ideje is, most épen jönnek értünk,“ szólt Margit s csakugyan több szobaleány lépett be, hogy haza kísérje a gyermekeket, mindegyikét szülőihez.

A kis társaság tehát talpra állt, fiúk és leánykák felöltöztek s elbucsztak egymástól, de még sokáig nem feledték el, mily kedélyes jó estét töltöttek ez elbeszélésekkel a kandalló körül.

„A BABA CSELEKEDTE!“

(Keppel a 388. l.)

KÉTEZER év előtt lakott az ősrómában három kis testvér; két fiúcska s egy leányka. Az egyik fiú neve volt Cajus, a másiké Sextus s a kis leányé Portia. Mindhárman folyékonyan beszéltek diákul, a latin nyelv lévén anyanyelvök, míg a mi kis fiaink mainap valami nehezen törődnek bele a diák nyelvbe.

Cajus és Sextus ugyancsak vad

fiuk valának, (akár a mi kétezer évvel később született Vad Laczink) s egy nap oly mértéken fölött csináltakodtak a folyosón, hogy az állványról a gyönyörű márványalakot lelőkték, úgy, hogy az darabokra hullott szét. Képzeltetitek Cajuska és Sextuska zavarát, mert előre tudták, hogy e csinyökért ugyancsak ki fog jutni nekik a dorgatorium, amint latin nyelven a dorgálást akkoron nevezték.

Egyszerre csak lépések halatszottak a szobából és — megjelent a mama. Cajus és Sextus ijedve búttak a nyíló ajtó mögé.

— Ki törte el ezt a figurát? — kérde szigorú hangon.

Ekkor Portiának megesett kis szive két rakoncátlan öcsén és így kiálta:

— A baba cselekedte, édes anyám! — S hogy szavainak hitelt adjon, a szegény ártatlan babán, a ki soha, míg megvolt, márványfigurát el nem tört: a tollseprővel hatalmasan elverte a port.

A mama persze a nagyon is valószínűtlen mentegetőzésnek nem hitt, s a két kis gonosztevő nem kerülte ki a fenytést; hanem ez a babán nem segített, ennek kijutott a vas-tagából.

Igy olvastam ezt abban a „Kis Lap“-ban, mely a régi Rómában jelent meg latin nyelven.

FORGÓ BÁCSI.

ŐZIKE AZ ERDŐBEN.

(Képpel a czimlapon.)

NÉZD csak, dada, nini, nini!
Milyen fenevad!
Nézd, hogy szikrázik a szeme.
Jaj, még megharap!

Valljon ez-e az oroszlán.
Vagy tán eléfánt?
Vagy talán tigris, ki apró
Gyermekeket bánt?

Dadám, dada, jaj be félek.
Tán bizony megesz —
Jaj, közelg már, fussunk dada.
Mindjárt itt is lesz!”

És csakugyan közel jöve
A kis őzike,
Andorkának legis- legis-
Legközelibe.

Barna, szép, szelid a szeme,
S lépést közelint.
Ily kedves szeliden bizony
Csak az őz tekint.

S a kis Andor lecsendesült
S fölkapzag: „Ha hó!
Az ily szende „fenevadtól“
A ki fél, bohó!”

S hogy megsimogassa, közel
Az őzhöz megyen —
De ez csak — hopp! megugrik — és
Fut völgyön hegyen.

UGRI TERCSI. (lásd 399 l.)

A PAPA TÁVCSÖVE.

NINI Julesa!
 Jaj, be furesa! . . .
 Édes papa távcsövén
 Távol hegyek
 Közelednek . . .
 Még ilyet nem láttam én.

Az a távol
 Felhőtátyol
 Itt repked orom előtt —
 S bizony csaknem
 A fejem
 Érzem azt a háztetőt.

A TŰRELEM — RÓZSÁ T TEREM.

(Vége)

MÁSKOR ISMÉT, épen mikor vége volt az előadásnak, Thompson asszony észrevette, hogy egy kis leány, kinek három kis táskája volt, valamit kérni akar, de nem mer.

„Mit akarsz, kicsikém?“ kérdé a tanítónő.

„Nagymamám azt kívánja, hogy haza menjek hozzá néhány hétre a libanoni hegyek közé.“

„Igen? És engedélyt akarsz kérni, hogy elmehess? Csak menj kedveském! De hát mire való ez a három táská?“

„Az egyik a könyveknek, a másik a toll, irón, tábla s más effélék számára, mert otthon tanulni akarok.“

„Igen derék: de mire való a harmadik?“

„Ebbe egy pár könyvet akarnék kérni, ha kedves tanítónóm szives volna és adna kölcsön; szeretném, ha otthon taníthatnám valamire a szegény tudatlan gyermekeket; számukra szeretnék egy pár könyvet vinni.“

Thompson asszonyt nagyon meglepte e kérés, de készségesen teljesítette, adott is a kis lánynak könyveket s ez örömtelten ment haza a Libanon-hegységbe. Hazaérve, maga köré gyűjté mind a falu gyermekeit s anyja szobájában kis iskolát rendezett be, és tanította mindazt,

mit maga tudott. A gyermekek szülei, kik közül egyik sem tudott írni, olvasni; csak bámultak s meg nem foghatták, hogy egy kis leányka ily dolgokat vihet véghez; midőn pedig ez beszélt nekik Thompson asszonyról és iskolájáról, azonnal levelet irtak ennek és kérték, állítana föl náluk is iskolát, mit Thompson asszony teljesített s így a kis leányka által nagy jótéteményhez jutott a vidék.

Volt Thompson asszonynak egy segédtanítója, Selim Bistani, ki bennszülött damaszkusi arab levén, honfitársai által keményen üldöztetett azért, hogy durva szokásaikat letette, tanult és mivel ember akart lenni. Menekült tehát Beirutba s itt tanító lett Thompson asszony iskolájában. De nagyon fájt neki azon gondolat, hogy az ő szülővárosában oly tudatlanságban nőnek föl a gyermekek. Visszatért tehát Damaszkusba s addig türt, szenvedett és beszélt, míg végre rábirta a lakosokat, hogy szintén Thompson asszonyhoz fordultak s felkérték, rendezne be nálok is iskolát; a derék asszony meg is tette, elment hozzájuk, berendezte az iskolát és Selim lett az első tanító.

De Selim ezzel még nem érte be s a szegény vak gyermekeket is oktatni kívánta. Jutalmat ígért mindenkinek, a ki vak gyermeket hoz iskolába. A jutalom csábítólag hatott s nem sokára sok vak gyermek volt az iskolában. Szegény

vako
volta
nitó;
nitán
de eg
dett
olvas
és ti
Selim
tak s
és sz
még
több
hát s
is;
zett
dön
den
san
vidék
vad s
megva
bek, s

P
csende
szélés
papok
folyvá
pet t
is bün
tek é
gyümö
És
veszte
nitásá
„C
zán s
hamar
ujból

vakok csodálkoztak és kíváncsiak voltak, vajjon mit akar velők a tanító; mikor meghallották, hogy tanítani akarja őket, sokan megszöktek, de egy rész mégis ott maradt s kezdett az emelkedett betük segítségével olvasni tanulni. Nagy fáradsággal és türelemmel végre odajutott a derék Selim, hogy a vak gyermekek olvastak s a felnőtt emberek bámultak és szégyenkeztek, midőn látták, hogy még a szegény vak gyermekek is többet tudtak mint ők. Elmentek tehát Selimhez és kérték, tanítaná őket is; Selim aztán esti iskolát rendezett be s az öregebb emberek, midőn elvégezték napi munkájokat, minden este összegyűltek és szorgalmasan tanultak. Így aztán az egész vidék, melyen nem régen még oly vad s tudatlan nép lakott, lassanként megváltozott s a lakosok miveltebbek, szelidebbek, munkásabbak lettek.

Pedig mindez nem történt oly csendesen, nyugodtan, mint így elbeszélésből himni lehet; a benszülött papok, kik gyűlölék az idegeneket, folyvást üldözték azokat, kik a népet tanították, sőt sokszor halállal is büntették. Ezek még sem csüggedtek és fáradságuknak meg is van gyümölcse.

És most, Nellikém, elfogod-e még veszteni kedvedet, ha Károlyka tanításával egy kis bajod lesz? "

„Oh nem, kedves mama! Igazán szégyenlem magam, hogy oly hamar elvesztettem türelmemet. Majd újból hozzáfogok és addig iparkodom

mig csak meg nem tanul Károlyka írni és olvasni.“

És Nellike meg is tartotta szavát, türelmes volt; de volt aztán öröme is, mert Károlyka nem sokára szépen tudott olvasni és lassacskán le is írta a betüket.

ÉDES MAMA BETEG.

(Képpel a 339. l.)

ÉDES anyám, beteg mamám
Mikor gyógyulsz föl igazán?
Mikor lesz már, hogy velem
Sétálgatsz a ligeten?

Édes anyám, beteg mamám,
Mosolyogj rám, tekints reám —
Kicsiny ugyan még korom —
De azért fogadd karom.

Édes anyám, kedves anyám.
Azt gondolod, hogy én talán
Elég erős nem vagyok
Mert karjaim nem nagyok?

Lelkem anyám, édes mamám
A szeretet erőt ad ám.
Az öleembe kaplak fel.
És sohasem hagylak el.

Gyógyulj, üdülj, mama kedves!
Nézd, a szemem könnytül nedves.
Ne légy már oly halovány
Édes, aranyos anyám.

Kedved sosem fogom szegni,
Nem fogsz rajtam keseregni.
Engedelmes, jó leszek
Csak, anyácskám, gyógyulj meg.

S ha majd újra sétálsz velem
Kertben, utcán és ligeten:
Gyermekek közt legis-leg-
Legboldogabb én leszek.

A KIS IRMA KÉPESKÖNYVE.

AGYON jó kis leány volt az az Irma. Mamájának szót fogadott, soha nem nyitotta ki száját gombaságra, s oly illedelmesen viselte magát mindig, hogy mindenki megdicsérte. Hanem a kis leányok, hasonlóan a nagy leányokhoz, soha sem tökéletesek; ennél fogva a mi Irmánknak is volt egy nagy hibája, mely miatt a mamája és papája kétségbeestek, s mely miatt őt, a kit mindenki szeretett, a tanító bácsi soha sem tudta megkedvelni: Irma nem szeretett tanulni. Nincs az az okos kis gyermek, ki ezen borzasztó hibán el ne csodálkoznék, mert nemde, ti mindnyájan szerettek tanulni? Hisz a tudományok mind megannyi bűvös mesék, csodálatos történetek és érdekes rejtélyek, melyeknek meghallgatása s megfajtése örömet és boldogságot nyújt.

Van egy tudomány, melynek segítségével a kis leányok és kis fiúk, anélkül hogy hajóra vagy vaspályára ülnének, beutazhatják az egész világot. Elmehetnek a jeges tengerre, melynek kristály szikláit rózsásra festi az éjszakai fény; benézhetnek az eszkimó földi kunyhójába, melyben májolakkal megtöltött méces világít s láthatják a lappot végig repülni a hó-sivatagokon, iramszarvasoktól vont szánján. Majd Amerika őserdőibe képzelhetik magukat, s láthatják a vörös indusok tollsüvegét keresztülszállamlani a sűrű lombon, s a nagy folyók partjain a hódot, amint csodás házat építi. Elkísérhetik a Sahara pusztáján végigvonuló karavánt s Egyiptom gulái alatt tekinthetnek föl keletnek kék, csillagos egére.

Egy másik tudomány segítségével megismerkedhetnek sok, sok oly állattal, melyek százzorta érdekesebbek mint Czirmos a cicza, vagy Bodri a kutya; az aranysörényű oroszlánnal, foltos bőru párduczsal, a mérges csörgőkigyóval, mely

a szegény kis madárkákat meg szokta igézni. Bámulhatják a czethalat, mely óriás testével habot vet a tengeren, majd a tengerbe leszállva csodás csiga-állatokkal esik furcsa találkozásuk, és borzadálylალ nézhetik az ezerkarú polypokat. Képzeletben magas pálmák árnya alatt üldögélhetnek, míg lábaiknál ékes kelyhű virágok himbálóznak. Aloókat bámulnak, melyek minden százévben virulnak egyszer s lótoszvirágok hosszú kelyhei — a mint kéklő habokon ringatóznak. Majd alászállnak a földnek mélyébe s megvizsgálják a bányák érzeit, bekukkantanak gyémánt-aknába s tündérbarlangokba, melyeknek falai kristályból vannak; kristály a talaj s kristály a domboru boltozat, s meg-meg oly barlangokba, melyekben csodás alakzatokba formálódik a cseppkő.

De van még egy tudomány, a mely tán érdekesebb mindezeknél. Oly tudomány, a melyről az utnak felsodort fővénye susog, a melyről a romok és sírok beszélnek, a melyről minden a világon ékesszóló hangon regél.

Ez a multnak tudománya — a történelem.

Ki ne szeretne történelmet tanulni s különösen magyar történelmet? — mely a haza elmúlt dicsőségéről beszél szebb meséket, mint a tündér Ilonának már annyiszor hallott regéje, különbeket a szép Meluzina meséjénél is, mely mindkettő, a mint a tanító ur mondja, merő hazugság. Ti bizonyosan mindnyájan kiválóan kedvelitek. Te kis Árpád, órákig el tudsz mélyedni a történelem olvasásába, és te kis Vilma, legjobban érzed magad, ha a papa térdére vesz s a szép bátor Rozgonyi Cziczelléről vagy Hollós Mátyásról mesél neked.

Mégis csak furcsa, hogy az a jó kis leány, az az Irma, még azt sem szerette. A könyvek sehogy sem tetszettek neki; nem állhatta a betűket. Mindegyiken valami kifogást talált. Az A-nak hegyes

volt a feje teteje, a B-nek nagy volt a hasa, a C meg nyomorék volt, az O-nak és a D-nek nyilván púpos volt a háta, stb. S minthogy a történelemben is csak olyanok voltak a betűk, mint egyebütt, és csak olyan feketék — tehát nem szerette őket sehogysem, sőt kevésbé mint a többi, mert anyja leginkább követelte, hogy megtanulja.

— Jó estét! — mondá Irma nagypapája, midőn egy este a kis leány szobájába lépett. Ez nem volt valami rendkívüli dolog, mert a nagypapa gyakran szokta Irmáékat meglátogatni, s ilyenkor, ha történetesen estére járt az idő, „jó estét“ is mondott. Ma azonban más oka is volt Irma örömének, midőn eléje sietett. A nagyapa utazásról tért haza, s ilyenkor mindig hozott Irmának valami szépet. A kis leány már egész nap azon törte kis fejét, vajjon a nagypapa mit hozhat neki ezuttal, s végre egy szép ruha vagy egy czifra varrókészlet mellett állapodott meg. De milyen kellemetlen volt meglepetése, midőn a nagypapa hóna alól csak elővesz pompás bekötésű képeskönyvet s ezen szavakkal nyújtja át neki:

— Az én kedves kis unokámnak, a ki bizonyosan tősgyökeres magyar lány, nem hozhattam kellemesb ajándékot ezen könyvnél, mely a magyar nemzet történelmét tartalmazza, képekkel.

Irma illedelmesen megköszönte a nagyapa jóságát, s magával vitte a könyvet, melyet azonban, mihelyest szobájába ért, odadobott egy székre, s ki sem nyitotta.

— Mindig ezek az ostoba könyvek! duzzogott magában; hogy is lehet annyi pénz ilyen ostobaságokra elkölteni? A fiuknak jobb, hogy, ha tanulás és olvasás helyett: vivnak és tornáznak, hogy jó egészséges katonák váljanak belőlök; a leányoknak pedig, hogyha házban, könyvtárban sürgölődnek-forgolódnak. Így lesz

aztán a jó gazdasszony, a mint Pista bácsi mondja.

Este vendég volt a háznál s Irma egészen meglepedkezett a könyvről s csak midőn este lefeküdt, otlótt az ismét szemébe; de még akkor sem tartá érdekesnek kinyitni. Eloltotta a lámpást, de azért be nem sötétedett szobájában; ragyogó holdfény volt, s a kis szoba ablakán beragyogva, világa épen azon székre esett, melyen a megvetett könyv feküdt. Az aranyozás a czimtáblán olyan különösen kezdett világítani s a hősies alakok rajta mintha megmozdultak volna. Irma le nem tudta venni szemeit róla. S valóság-e vagy káprázat? — az alakok mind nagyobbra-nagyobara nőnek s a szoba eltelik harcziás férfiakkal, tigrisbőr ruhákban. A szoba? Dehogy. A szoba eltűnt s Ázsia szürke sivatagjai terülnek el mindenütt. A férfiak csapatokba rendeződnek s kifejtik lobogójukat, melyen repülő karvaly (a kurul-vagy turul-madár) van kifestve. Élükön tüzes paripán délczeg férfi lovagol vállára leomló sötét hajzattal, sólyom-szárnyyal kácsagos kalpagján.

— Én Álmos vagyok! — mondá Irma ágya mellett elvonulva. Népednek ős atyja, ki azt kivette ázsiai honából, hol kristálytisztaságú vizek vannak, tündérgriffek fészkelnek sziklapalotákban, hol a kurul fiadzik.

E közben az egész sereg már egy sötét erdő árnyában veszett el. S az erdő is egyszerre megnépesült; a nap leragyog fáktól beszegett nyílt körre, s a körben sas orrú, sötét arcú alakokra, melyeknek válláról aláfűg az ősök párducz-kaczagánya. Egy verem köré gyülekeztek, melynek szélén áll egy méltóság-teljes agg. hófehér köntösben. Fehér paripát vezet, melynek szügyébe mártja görbe, éles kardját. A mén meghorkan, vére magasra felszökik az égig, a nap felé. Hadúr tronjához, a kinek szól ez áldozat.

Majd Árpád a honalkotó tűnik fel, környezve vezéreitől, kik karjuk vérét eresztik egy márványmedenczébe s hűséget esküsznek hős királyuknak. De mi ez? Orgona-hang s a hívők újratos zsolozsmája. Templom boltozata domborodik a szoba fölé, az oltáron mécsek világítanak. Márvány lépcsőzetén térdei egy méltóságos alak aranyszövetű köpenyben. A magyar nemzet királyi koronája tétetik a szent király fejére. S ismét változik a kép. Az ünnepélyes templom helyett ösvénytelen erdőség tűnik fel, mély sötét, magányos rengeteg. S fekete paripán ott jő száguldva a szőkevény. Hosszú haját a szél zilálja, bíbor palástját szaggatják a vadon bokrai, homlokáról lehúlt a korona s ajkairól vad átok hangzik. Vagy tán csak a vadon szele az, mely kísértetiesen zúg át a lombokon? S az átkok elhallgatnak, a szél lenyugszik, míg a holdnak méla fénye tűn fel a vadon fölött. Bevilágít egy sötét barlangba: egy remete ül benne, térdére lefolyó hőszin szakállal. Ajka imákat rebeg, megtört szemében kialudt a dacz s homlokát, melyet egykor korona övedzett, lehajtja a köre, mely a barlang nyílásánál fekszik, s melybe mélyen be van vésve ezen néhány szó:

„ITT NYUGSZIK SALAMON, A KI MEG-BÜNHÖDÖTT.“

Mily fényes csapat közelg ott a láthatáron? Fehér-ruhás lovasok azok fehér paripákon; szállongó köpenyükre vörös kereszt van himezve, sisakjukat kereszt ékíti. Elöl szőke ifju lovagol, koronás főveggel, szent fénnel homloka körül. László az, a szent király, ki csapatjaival a szent föld visszafoglalására indul.

Majd lángba borúl az imént oly eszöndes vidék. Tompa jajkiáltás tölti el a léget, a nap elsötétedik az égen a sűrű füstfellegektől, melyek egy hamuvá égett országból szállnak fel. S tompa moraj közelg: hullámok zaja, melyek tán el-

oltják a lángokat. De jaj! tórró habok azok, melyek zúgva folynak odább . . . . a Sajó vérhullámai.

S e sötét képek is eltűnnek. A vérrel áztatott föld ismét kiszödel, a hamuvá égett haza újra fölépül. S újra hullámok zaja hallatszik: ismét az ár moraja tölti el a levegőt, de az három tengerpartról zajlik ide, melynek babjain háromszinű zászlós armádiák ringatóznak. A fekete tengerből a középtengerig terjed most Álmos sólymának hatalmas szárnya. Azonban ismét elsötéttetik. A nemzetek sorsában, az éghez hasonlóan fény váltja fel a borút és ború a fényt. Feketével bevont vérpad áll egy téren. Irma jól ismeri, Budának főtere az. A vérpad jobb oldalán aranyos trón látható s rajta a király ül, ki ítéletet mondani készül. Harmincz deli férfi áll a trón előtt, élükön az ősz Hédervári Kont, ki bajtársaival együtt, fejét csak a vérpadra hajtja le. E sötét kép után fényes látvány: tornajáték, szép aranyszövetű ruhás hölgyekkel, s deli leventékkal, kik azoknak kezéből nyerik a győzelem koszorúját. S a sok diszes bajnok között feltűn egy fekete ruhás lovag, ki aczélpajzsán hollót visel czimerül. S a lovag mindig győztes: kardjának villáma lecsap minden főre, mely vele szembe szállni mer.

(Vége következik.)

A HOLD LAKOSA.

NÉZTÉTEK-E, már, kis olvasóim, a teli holdat, milyen furcsa vonalak és alakok láthatók benne? Hajdanában, mikor még nem voltak oly jó távesövek, nem tudták, hogy a holdon nagy hegyek, sziklatömegek, kialudt tűzokádók vannak s ezek csucsait látjuk mi ama furcsa alakokban; de a vad népeknél mai napig sem tudják ezt, és azt hiszik, hogy az egész holdban egy ember lakik s ez néz

le onnan a földre. Azt pedig, miként juttott ez a holdba, így mesélik:

Hajdan valamikor utazott egy ember s utólérte az éj: de mivel a hold szépen világított, csak ment tovább s egy kuthoz ért, melynek vizéből meríteni akart, hogy szomját oltsa. De mielőtt egészen a kuthoz ért, sűrű felhő szállt a hold világa elé, sötét lett s az utas nem tudott a kutra rátalálni. Haragjában szidalmazni kezdte a holdat (pedig tulajdonképen a felhő okozta a bajt), mire a hold is megharagudott, lejött s felvitte magával a magasba az utast egy fával együtt, melybe a szerencsétlen ember ijedtében megkapaszkodott.

S az új-seelandiak erősen hiszik mai napig, hogy a mi a holdban látszik, az nem más, mint az említett utas és a fa, mely fogózott volt.

A KINAI MANDARIN.

(Képpel a 400. lapon.)

Mandarin, előkelő kínai tisztviselőt jelent. A mandarin nagy ur s a merre lóháton megy el, ott leborul előtte a nép s a lovasok leszállnak a lóról s talpon állva várják, míg a hatalmas hivatalnok elhaladt mellettök.

Van magasabb és alsóbb rangú mandarin s e fokozatokat külső jelek által is kifejezik, különösen a kalapon lévő gomb által. Ahoz képest, hogy e gomb piros, fekete, zöld, sárga, kék, avagy fehér: a kínai fölismeri a kisebb vagy nagyobb rangfokot. A legmagasabb mandarinok gombja átlátszó fehér kristályból van.

De bármily magas állást foglaljon is el az ilyen mandarin, azért mégis a legborzasztóbb sors érheti őt, ha kegyvesztett ember az udvarnál. Büntetése halálos ítélet.

Ebből látszik, hogy mandarinnak lenni jó dolog ugyan, de azért ez állásnak is megvannak a maga kellemetlenségei.

Különben ne higyétek, kis olvasóim, hogy minden mandarin oly rút, mint a melyet rajzunk mutat. Óh, vannak köztük olyanok is, a kik ennél — — még sokkal rútabbak.

UGRI TERCSEI.

(Képpel a 392. l.)

ESZTIKE, Nesztike,
Hé figyelem!
Ugrani lábaim
Most emelem.

Biztosan édesim
A kötelet!
Máskép átszökni rajt'
Biz nem lehet.

Lódítsátok no most
Hadd zúgjon, hadd,
De meg ne tépjétek
A hajamat!"

Ugrik az, ugrik a
Tercsike, haj!
Mint kecske úgy szökik!
Nincs semmi baj.

S a sor, ha kimerült
Ugrásban:
Esztike, Nesztike
Rajtatok van.

M
 környe
 ereszt
 get e
 ez? C
 lozsmá
 a szob
 nak. I
 tóság
 A ma
 tik a
 a kép
 ösvén
 magá
 jó sz
 a szé
 a vad
 rona
 tán c
 tiese
 hallg
 nak
 Bevi
 meté
 szak
 szer
 lyet
 köre
 s m
 hán
 „Ir

hat
 par
 ker
 éki
 főv
 Lá
 val

de
 lég
 fü
 te
 kö

KINAI MANDARIN. (lásd 399. l.)

A következő szám a 26-dik és ebben az évnegyedben az utolsó. Lesz benne Gyulay Pál mese-gyűjteményéből egy szép mese, melyet e jeles magyar író a „Kis Lap” olvasóinak szánt; aztán két rejtélyes fölirat. Egyik olvasható, másik olvashatlan betűkkel. Az lesz ám még a tréfa! Végül jutalom-kihirdetés és föladvány. Tehát figyelem! A következő szám érdekes lesz nagyon.

FORGÓ BÁCSI.

Kiadatott és nyomtatott a Deutsch-féle könyvnyomda és kiadói részv.-társ. intézetében, Pest József tér 6. m.

Felölős szerkesztő: Forgó János. — Ára negyedévre 1 frt.

➡ Megjelenik hetenkint egyszer 16 oldalon. ➡